

Odgovor na skupinsko pritožbo v zvezi z domnevno kršitvijo pravil EU o nediskriminaciji in varstvu učiteljev, zaposlenih za določen čas, s strani Italije – zaključni dopis

Referenčna številka: CHAP(2021)03439

Evropska komisija je prejela veliko pritožb v zvezi z nepriznavanjem delovne dobe učiteljem v akreditiranih zasebnih šolah (*scuole paritarie*) pri določanju njihovega plačilnega razreda, ko vstopijo v javno službo kot učitelji, zaposleni za nedoločen čas. Z drugimi besedami, njihova delovna doba, ki so jo pridobili z delom v akreditirani zasebni šoli, se ne upošteva.

Pritožniki navajajo, da italijanski nacionalni izobraževalni sistem sestoji iz državnih šol in akreditiranih zasebnih šol. Ena od kategorij teh akreditiranih zasebnih šol so *scuole paritarie*, ki zaračunavajo šolnino in sledijo državnemu šolskemu programu. Akreditacija se podeli zasebnim šolam, ki zanjo zaprosijo, če te šole izpolnjujejo določene pogoje, ki jih določi država, na primer glede kvalifikacij učiteljev. V teh primerih delodajalec učiteljev ni država, temveč zasebna šola.

Čeprav se izkušnje, pridobljene v nekaterih kategorijah akreditiranih zasebnih šol, kot so *scuole pareggiate* in *scuole parificate*, priznavajo za podelitev pogodb o poučevanju za določen čas in določitev plačilnega razreda, ko se učitelj zaposli v državni šoli, pritožniki poudarjajo, da italijansko ministrstvo za izobraževanje v skladu s členom 485 zakonodajnega odloka št. 297 z dne 16. aprila 1994 tovrstnih izkušenj ne priznava za določanje plačilnih razredov novozaposlenega učiteljskega osebja, ki prihaja iz kategorije šol *scuole paritarie*.

Komisija je te pritožbe evidentirala v centralnem registru pritožb pod referenčno številko CHAP(2021)03439.

Zaradi velikega števila prejetih pritožb v tej zadevi je Komisija, da bi se nanje čim hitreje odzvala in obvestila zadevne osebe ter ker je vprašanje, ki so ga izpostavili pritožniki, potencialno v širšem javnem interesu, potrdilo o prejemu in predzaključni dopis objavila na [namenski strani spletišča Europa](#).

V odziv na predzaključni dopis je nekaj pritožnikov 16. novembra 2021 predložilo videoposnetek.

Nekaj pritožnikov je poleg tega 17. novembra 2021 predložilo tudi dopis, v katerem so ponovili razloge, zaradi katerih menijo, da Italija krši pravice učiteljev.

Argumenti, predstavljeni v videoposnetku z dne 16. novembra 2021 in dopisu z dne 17. novembra 2021, so podobni tistim iz prvotnih pritožb, in sicer:

1. z nepriznavanjem delovne dobe učiteljem v akreditiranih zasebnih šolah (*scuole paritarie*) pri določanju njihovega plačilnega razreda, ko vstopijo v javno službo na podlagi pogodbe za nedoločen čas v državni šoli, se krši določba 4 okvirnega sporazuma, priloženega direktivi o delu za določen čas (Direktiva 1999/70/ES);
2. z nepriznavanjem delovne dobe učiteljem v akreditiranih zasebnih šolah (*scuole paritarie*) pri določanju njihovega plačilnega razreda, ko vstopijo v javno službo na podlagi pogodbe za nedoločen čas v državni šoli, se kršijo določbe Direktive 2000/78/ES;

3. z nepriznavanjem delovne dobe učiteljem v akreditiranih zasebnih šolah (*scuole paritarie*) pri določanju njihovega plačilnega razreda, ko vstopijo v javno službo na podlagi pogodbe za nedoločen čas v državni šoli, se kršijo določbe Direktive 2006/54/ES;

4. nepriznavanje delovne dobe učiteljem v akreditiranih zasebnih šolah (*scuole paritarie*) pri določanju njihovega plačilnega razreda, ko vstopijo v javno službo na podlagi pogodbe za nedoločen čas v državni šoli, ni v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije v zadevi C-677/16, Montero Mateos.

Pravna analiza navedenih štirih argumentov pritožnikov

1. Glede spoštovanja določbe 4 okvirnega sporazuma o delu za določen čas (Direktiva 1999/70/ES)

Glavna cilja okvirnega sporazuma o delu za določen čas¹ sta, da delavci s pogodbami o zaposlitvi za določen čas niso neupravičeno diskriminirani ter da se prepreči in v primeru zlorabe sankcionira veriženje pogodb za določen čas med istim delodajalcem in delavcem za isto delo.

Določba 4 okvirnega sporazuma delodajalcem prepoveduje, da bi delavce, zaposlene za določen čas, glede pogojev zaposlitve obravnavali manj ugodno kot delavce, zaposlene za nedoločen čas, razen če je različno obravnavanje upravičljivo iz objektivnih razlogov. Vendar se ta določba ne uporablja za diskriminacijo glede pogojev zaposlitve različnih kategorij delavcev, zaposlenih za določen čas.

Pritožniki v videosporočilu navajajo, da je načelo nediskriminacije kršeno, ker se leta službovanja po pogodbah za določen čas za namene določitve plačilnega razreda in za namene mobilnosti priznavajo učiteljem v državnih šolah, ne pa tudi učiteljem državno akreditiranih zasebnih šol, ki nato vstopijo v javno službo na podlagi pogodbe za nedoločen čas.

Pritožniki v bistvu navajajo, da se z nepriznavanjem delovne dobe učiteljem v akreditiranih zasebnih šolah (*scuole paritarie*) pri določanju njihovega plačilnega razreda, ko vstopijo v javno službo na podlagi pogodbe za nedoločen čas v državni šoli, krši določba 4 okvirnega sporazuma.

Sklicujejo se zlasti na smernice zadevne kolektivne pogodbe, ki izključujejo upoštevanje prejšnjih let službovanja, opravljenih v *scuole paritarie*, na podlagi člena 485 zakonodajnega odloka št. 297/94, ki se nanaša na enakovrednost državnih šol ter šol *scuole pareggiate* in *scuole parificate* (ne pa tudi *scuole paritarie*). *Scuole paritarie* leta 1994 niso obstajale. Z zakonskim odlokom št. 250/2005 so bile *scuole paritarie* ustanovljene kot edina vrsta (akreditiranih) nedržavnih šol, ki bo vključevala predhodne kategorije (akreditiranih) nedržavnih šol (*scuole autorizzate*, *pareggiate*, *parificate* in *scuole legalmente riconosciute*).

V tem primeru gre za primerjavo med učitelji, ki so zaposleni za določen čas v državnih šolah, in učitelji, ki so zaposleni za določen čas v državno akreditiranih zasebnih šolah,

---

¹ Okvirni sporazum o delu za določen čas, ki je bil sklenjen 18. marca 1999 in je priložen Direktivi Sveta 1999/70/ES z dne 28. junija 1999 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP (UL L 175, 10.7.1999, str. 43).

ali pa tudi med učitelji, ki so zaposleni za določen čas v *scuola paritaria*, in učitelji, ki so zaposleni za določen čas v *scuola pareggiata* in *scuola parificata*.

Različno obravnavanje dveh učiteljev, zaposlenih za določen čas, glede na to, ali je delodajalec državna šola ali državno akreditirana zasebna šola, ne spada na področje uporabe okvirnega sporazuma o delu za določen čas.

Poleg tega mora za uporabo določbe 4 okvirnega sporazuma različno obravnavanje izvirati izključno iz statusa delavca kot zaposlenega za določen čas. To pa ne velja za položaj, ki ga opisujejo pritožniki, saj se tako pri učiteljih, ki so v *scuole paritarie* zaposleni za določen čas, kot tudi pri tistih, ki so tam zaposleni za nedoločen čas, izkušnje, pridobljene v teh šolah, ne upoštevajo, ko se v državni šoli zaposlijo za nedoločen čas.

Komisija zato meni, da položaj pritožnikov ne spada na področje uporabe okvirnega sporazuma o delu za določen čas, ki je priložen Direktivi 1999/70/ES.

2. Glede spoštovanja določb Direktive 2000/78/ES

Pritožniki trdijo, da so prekarni učitelji v *scuole paritarie* in prekarni učitelji v državnih šolah različno obravnavani, čeprav oboji spadajo v nacionalni izobraževalni sistem ter imajo iste pravne in pogodbene obveznosti. Trdijo, da so s tem kršene določbe Direktive 2000/78/ES.

Vendar Direktiva 2000/78/ES prepoveduje diskriminacijo na podlagi nekaterih taksativno naštetih razlogov, tj. vere, starosti, invalidnosti in spolne usmerjenosti. Iz informacij, ki so jih predložili pritožniki, pa se ne zdi, da v obravnavanem primeru obstaja diskriminacija na podlagi teh razlogov.

3. Glede spoštovanja določb Direktive 2006/54/ES

Pritožniki trdijo, da gre za kršitev načela enakega plačila za enako delo, ki je določeno v členu 141 Amsterdamske pogodbe in v Direktivi 2006/54/ES. Učitelj, ki je v državni šoli zaposlen za nedoločen čas in ki mu je bilo priznано delo, opravljeno po zaposlitvi za nedoločen čas, ter delo, opravljeno na mestu učitelja za določen čas v državnih šolah, bo uvrščen v plačni razred glede na leta službovanja, medtem ko bo učitelj, ki je v državni šoli zaposlen za nedoločen čas in ki je opravljal delo na mestu učitelja za določen čas v *scuola paritaria*, uvrščen v nižji razred, saj se njegove prejšnje izkušnje ne bodo upoštevale, tudi če je delal dlje.

Pritožniki trdijo, da se s tem krši načelo enakega plačila za enako delo iz Direktive 2006/54/ES.

Vendar Direktiva 2006/54/ES in člen 157 Pogodbe o delovanju Evropske unije² prepovedujeta le diskriminacijo med moškimi in ženskami. Ne prepovedujeta diskriminacije na podlagi razloga, ki ga navajajo pritožniki. Poleg tega pritožniki ne trdijo, da v položaju, na katerega se nanaša njihova pritožba, obstaja posredna diskriminacija med moškimi in ženskami (na primer zaradi veliko večje zastopanosti določenega spola med učiteljskim osebjem, ki prihaja iz *scuola paritaria*).

---

² Ki je nadomestil prejšnji člen 141 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

4. Glede stališča Sodišča Evropske unije v zadevi C-677/16, Montero Mateos

V zadevi C-677/16, Montero Mateos, je Sodišče Evropske unije razsodilo:

„Določbo 4, točka 1, Okvirnega sporazuma o delu za določen čas, sklenjenega 18. marca 1999 in priloženega Direktivi Sveta 1999/70/ES z dne 28. junija 1999 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP, je treba razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, ki ne določa izplačila nikakršne odpravnine delavcem, zaposlenim na podlagi pogodb za določen čas, sklenjenih za začasno zapolnitev delovnega mesta, dokler traja izbirni postopek ali postopek napredovanja za dokončno zapolnitev navedenega delovnega mesta, kot je pogodba zaradi nadomeščanja v postopku v glavni stvari, ob izteku obdobja, za katero so bile te pogodbe sklenjene, medtem ko se delavcem, zaposlenim za nedoločen čas, ob odpovedi njihove pogodbe o zaposlitvi iz objektivnega razloga odpravnina priznava.“

Dejstva navedene zadeve se nanašajo na špansko nacionalno zakonodajo, ki ne določa izplačila nikakršne odpravnine delavcem, zaposlenim na podlagi pogodb za določen čas, sklenjenih za začasno zapolnitev delovnega mesta, dokler traja izbirni postopek ali postopek napredovanja za dokončno zapolnitev navedenega delovnega mesta, ob izteku obdobja, za katero so bile te pogodbe sklenjene, medtem ko se delavcem, zaposlenim za nedoločen čas, ob odpovedi njihove pogodbe o zaposlitvi iz objektivnega razloga odpravnina priznava.

Ta zadeva v zvezi z izplačilom odpravnine ni povezana s pritožbo pritožnikov, ki se nanaša na neupoštevanje delovne dobe.

Zaključek

Pritožba ne spada na področje uporabe prava EU.

Če pritožniki menijo, da je navedena praksa v nasprotju z italijansko zakonodajo, lahko uveljavljajo pravna sredstva pri nacionalnem sodišču.

Pritožniki so omenili, da je bila ta zadeva že predložena ustavnemu sodišču, ki je – po navedbah pritožnikov – v sodbi z dne 30. julija 2021 menilo, da „ni nezakonito, da se delo za določen čas v državno akreditiranih zasebnih šolah ne upošteva za namene plačnega napredovanja v državnih šolah“. V tem kontekstu so nacionalni organi, vključno z nacionalnimi sodniki, izključno pristojni za oceno, ali je dani položaj diskriminatoren, ter za dodelitev ustrezne odškodnine.

Glede na navedeno je Komisija to pritožbo zaključila.